

СҮГҮРҮЙЭБИТ КЫАЙЫНЫ

КӨНӨ, ҮТҮӨ КИҢИ ЭТЭ

Андрей Енисеевич мин 1961 сэлдэххэ атырдах
ыһын 25 күнүтөр юуруон көрсөһүн биир түгэи олохуу
устатылар махсан ойдуу, саныы сасыр-абын уонна минн көр-
сөһүннэн олохтор туһаныытын элбэх дини билиһинэи.
Оччотоогуута өрө кэли ойдуулутор саха кинигалар орто
унуохтаах, нуучча хааныах, мааны тигэстээх, ан-до-уо
туттууулунах, лоп бичиги ситталаах, саас ортолорох эр бөр-
дэ ага.

[illegible]

Бодлого фронтын "Кайныл сулуу", ординвах казбигт мэднэ эгэ. Ол нийм эбитэ дуу, бийнги сарин уугун снэ биеэ үлднэ асварт кайнынзы мыйларбигт. Улхитгар да ураты бониниситгар, туух ирдэнирэн бугуниүү тэлээр мэднэ эгэ. Гальсини кынаттаммакка, туух нааданга бийгэ онторо, тооро сыйлар үгэстөр. Кипини ыар ыарыг үрлүнэн илгүт кэмиэр кытнэ жэрүү тээхкин. Сарингэ өрүү тэмэны уунэ сэмэстэбигэ тапал, кайар операция онотто-орго күһэлбигэ. "Классический" дуу дикторингт тах-ны баран өйө-санаата төбө да мэлтөөтөр үчүтэйдик самыр-дөхтүр миссюрдварини мыйсастагбатар. Онгон арэмэт, шараланан бигэр дөхүнтар снэ биеэ уруксугун курдук тахныг сатаабинос орто дөхүттан барбгта.

[illegible]

“Нылым” хаймат редакциятыгар сарыга сылдыс бытыр бачача элбэх эттирэр. Ол да буоллар, олунуу 23 күнүтэр бэлэтигэр армия күнүтэр 1990 эрэ килээн кэстэ илһит ту-
туһан өйрөтүлүөтэ.

[illegible]

Гипотеза ПЕСТЕРЕВ.

Мин уугагдах үед эрдэснийн Мари-сифайнзын янзны бүхэлбүтэ Хагсагдан-даан түстүүтэ байгалинор сору-сон этгэ-эс-сүүнхүү, кыра уугууһаах үед утарыһаһагччлалын сур сьл-бэрлэтиг хоторон ыһагч, тибэгүн орой-уһин күүнүн дэвн элсэрдэгтэһин кэби-снэгтэ харахлар бүхэлбүтэ да кэстөр.

Күнээ сөрүүн түштүн кэниэ Ула-
хан сайыллына ат сүүрдүүтэ буолла.
Тыһаарба, Улаанчык, Элэмээсин дээн
сүүрүк аттар сайа алтыран эрэр нэмэр-
дэ. Элэмээсин дыныт кэмэлдүүлэх
сүүрүк этэ. Сүүрөн кэлээт, тэһилт
итарын кубулушанна, туруору амарэ-
тин өрө ойон тахсан тыһы түһөн хаалар
алдыһаһтыар. Элэмээсини туегуту ба-
стаһыт уол сүүрдүүтэ. Бу да сырыһа
Элэмээсин сүүрдөөччигинин тыһ
бөһүһүтэр алэһэ тыһы хаалгылар. Сото-
ру сүдүс уол атын көһөһүһүтүн бу тах-
сан көһөһүтэрэ, уол тутун да өлөрбөтөх,
дүүрү мууруука тыһаһы да хайа тыһы-
тардаһа этэ. Кэтин бөһүһүтүн бу Петр
Павлович Митин дэһэ.

[illegible]

Уол кыра эрдирээн улахан убайа Ыс-
тапан Чолпоя Алыны алааска олохто-
ох ДИ Адамов - Хатыы Милларей
кыһыһыа Өрүүнүнэ кыраан ылан, кыһат-
тарыгар юһон кэлэн, улахан эрдэһи
Өнүккөөс эмээ Алыны алааска олохтоох
Н.П. Адамов - Чолпояр Ньукуйайга
сүлүүс кэлээн олоххубуттан. Солору кы-

ДЬОКУУСКАЙЫ ТУТУСПУТА

малын нийслэлдээ өмнө, хамра уул агатыгээр уонна бөхтүтүүтэн эрх арга хамра эднийгээр Маалгара хаалган борбууна көтөр. Ани Маалга сүсүүний сайнхон тулалт элнэ. Эбэ эргин олохтох ЕН.Адамов-2-кэ - Наттыгга көргин тахсан, бөрүтүн иддэ мээр. Уул бастаан эднийгээр Маалгарахаа, хаалган убайгыг бастаан аниаахаа сүсүүн олохтох. Чамраа олохтох.

Сэрийг сүт-курван наар талынгаах
сыллаар сарланаллар. Ямархав аа? Ямар
нохгоос эдэр-чэглэн ыччатгара, ол
ийнээр, тэгн да саахыдлар, убейа Бста-
наан эмээ, сэрийг голоосугар аттаналлар.

Бүгдүр бидэргэ үеэсээбэйт үлээнэлэ-
эхтэрэ сэрин сарылааныгыттар уонна-
рыттан сана тахсан эрэ уолаттар өттүр.
Ол да буоллар, улахан дөмү (олор да
оориньоттор, ыарылахтар, дыхталлар
эрэ хаалыгыттар) кылга тинэ биир
өрбүтү суох, сарсыарда халлаан ха-
рыгытыттан килэ лалла харангарар
дөрү, судураай хааны, тар суурат, ил-
дэтэй, тооромос лэпшиски дуомугун
үссөнүн күүстээх үлэр турмуштуттара,
кыайыны унасыгыттар, Улуу Кы-
айыны туһутар нэмүс мөлөбүнүөрүн тох-
туттара, Петр Павлович биллэни үлэ-
энэхтэрэин НГКирдичини - Мамый
Ныкулайы, ННАдамовы - Нуунайы,
НМАдамовы - Тогтууу, ВЕФилиппо-
ны - Баалкайы, ЕВСинианы, Стеган,
Егор Аляксиктары истини-иһирэх тыл-
дырынан ахтан-санаан аһар. Бииргэ
үеэсээбэйт үлээнэлэхтэрэнтэн биллэни
СНАиксхоов Манга-Хагалас Саттарайы-
гылар олуксуулан олорор, онтон ВЕФили-
ппини Амма Соморсунугар кырдыаҥар
дыларорор бар. Аныктара угуу-
субуу бу олохтон ыраакан ыарылыттан
барыгыттар нэмүс мөлөтү.

[illegible]

Петр Павлович Сабитский Арми
кээктэлэр 1950 сүл мууҥ устар 20

күнүгүр багырмалыбыз, балалар ышан
17 күнүгүр байыңың баирекжың ий-
быт. Арманар сыйдын сапар иттин
байылыбыз, 4 сыйтын ордук изонга
эңгизе суох суудуспалан 1954 сил
атырдык ышан 7 күнүгүр дейдүтүр
аттымыз. Салыат дейдүтүр калын
салпык тутууа ышанбыз. АФШени-
лон дин билээр нууена кышын ба-
тын, көргөн ишбыз, уолдык ышан
оромолдугура.

[illegible]

Ш.П.Митин хайна да үлдээхүйтэй ийш, бастыгтар хэсгэлэлтээр чиглэ-
бочуунга сэлдмэлбэй Туугуа улам-
ригэр элхэтэй харчинан бэрхшээ-
лэмэгт, өр сэлдмэх энгэлэ суух үдэт
үрдүктүк сэлаламынга. Ох нурдук,
1941-1945 сс. Ага дойд Улуу сөрөл-
гэр кылдэннэх үлэтэй ийшэ зогсо-
нон, үбүдүлүхэй мэтэлдэрлэн элх
бочуотунай грымталарынан, махтал,
хүрлэ суурастарынан нэирээдлэмий-
тэ.

Петр Павлович мантийны аягыг тавьж, хатара, арахсыг тара. Дойтуу, ар төнөн А.П.Ефремовын дэглүүлэн халсан, лэвч уул, нэгэн кыас нэлээдүүтара. Халдварч кыас, тавьж, хатара, арахсыг тара. Ойрхор, кыас, үрдүк үерхтэктэр. Улахан уул А.Методий юрист, түрт орлоох, улахан кыас Марianne математик кыас орлоох, тара уул тутуу шажнэра, бигр орлоох, кыас кыас моддэр.

[illegible]

Николай Ф. ИЛИНОВ.

Хашратыева: П.П. Мухомов жана башкалардын бастамасы менен.

Ол кэмнэр чахчылары

Партия уобаластаады комитетин бюрокта 1942 жыл атырда-
ах айыны 11 күнүтөр "Чурапчы оройунонун колхозтарын
туһунан" диян боптуруоһу дууһуллаһан баран, 30-40 Чурапчы
оройунонун колхозтарын - фронтта аһаан хөтү балык булдулар
көһөһөһө диян уураахтаабыта.

Он жил 1942 снл Чуранчылтан 5318 кнштхх 41 холххх күүс өтүтүсн хоту кнвнрудлүбүтн. Кнбздын оройунунутар 18, Эмн-гнзнгн 13, Бүдүннн 10 холхххх бнрбштнрн.

Сүрүн индустрия оройуонун нэһилиэнньдэ 7934 киһи хаалбыта. Оройуон 30 тыһыынчага ынах сүөһүтүрүн уонна 7 тыһыынча сылгытын сүтүрбөтэ. 2 тыһыынча коргоно дьээ-уот кураанах туран хаалбыта.

Агадас Бастазоо борохоту күтэн 26 хамуутара, Хоргууу, толгуу-хатын манна сазаманга, 20-ч юдунбуи эрхэ-н өлөн юмудуу бутлэр. Оюултан Чуралчатын сарыга бар-бейтартан 5 сүүлгата 1032 юн өлүтүбүхадан, хогу 2 сүүлгата 2 тыйааха кэргэнэ юнн хорлузан айуга.

[illegible]

Христина Федоровна, Хаталы орто боскултатын 11-е
кылаанын уюмлаачысы.

КЫРАҒЫ ХАРАХТААХТАР, ЭРЭЛЛЭЭХ ИЛИ ИЛЭЭХТЭР КҮРЭХТЭРЭ

Ылан ыһан 6 күнүгэр Улуу Кыайыны 64 сыла туолуутугар аналлаах Ара дойдуга сиринтин ыһтыһыаһа, П.А.Ойуунускай аатынан бириэмидэ лауреата Иван Михайлович Павлов уоһун "Бирч ыһаах Россия" партия биригдэстэригэр булт санынан ыһыага күрөхтөһүн ыһтыһыаһа, Күрөхтөһүннү ЧФКСИ уоһун ЧРОСИО салаалтара, "Бирч ыһаах Россия" партия Саха сириннээди салаатын Чурулгалтара отделеһиета ыһтыһаһар.

Хүрхтэйнийн үөрүүлэхийн айнага
Кызыл түмний улам савын нэгүрү буд-
гааны сарлангайны Чуралгайны
физический культура улам спорт институт-
тун ректора И. И. Готман, улуу Мун-
нарын председатели В. В. Дудин, улуу
баһагыны социальный бопурустарга
солбуулагчы Д. Д. Перовский, ветераннар с-
седатели М. И. Матеева, Чуралгы изи-
гын солбуулагчы, устууларгы ытлы федер-
таты С. А. Сарышев эрэдэлтчилэр.

[illegible]

дигэтэ ыттылар. Олорор куһу эмэс 40 метрхо ыттылар. Ким ханнык сааһан ытара иигүд, дорубуонаһута 4-тээх. Олорор куһу ыттыла бастаһы мээстэни Дьяковс Николэй (Мугудай) ытла, иһээк мээстэ Михайлов Сергей (Мугудай), үһүс Константинос Анастолэй (Хатылы) буолулар. Сүүрөн иһэр кубары ыттыла Сааһын Петр (ИФКСИ) бастаата, Тероттин Федор (Мугудай) иһээк, Сарыдаев Степан (Чураппы) үһүс буолулар. Көтөн иһэр куһу ыттыла Нюсифов

Хүмүүжил, Хөдөлмөр Ан-
сен (Хатгын) нэхүү, Пер-
мяков Налуугун (Мугудай)
үгүйс брлуулар.

Кытай, Халх тарга
анал мэтэлдир, трамога-
лар, биринстөр тутары-
манилал.

Alexandru C. PETRICU

УҺАНСЫБЫТТАРГА !

УОККА УҒААРЫЛЛАН, УУТА ХАТАРЫЛЛАН

Казанга, Әлшәнтөбәгә кайтуға тиешли дәнү киҗа сир аралаштырса, үнүвүк алтыннан үсәмбиги киң суретләп.

Нүүрсон оройнуудтар Марха төрдүүтэн чүгүс Олоодьо димн өргүс Сата артанн ууһулар төрөөбүгүм. Арбыл антырбыт тымар ууһа. Өлөрүгүр ийим минитин сэгтэ ийди-ик ыраалын хаалыт. 1939 сыллаахха ийбэ-хти күһүбүт атырдыах, өлүкхөнө ийбэ-хти баран, туох баар сааһынабыатын, ходоһы-тын былыһаар кэрэктэ ылыһытара. Эби-дир мөһү өһүр ыһыры, аһыһытын ылыһытара. 16 саастаах эдэм эрдэһит ыһыһыра өйбөр дү-рүһүннэ аһыһыт. Ууһ ыһылар эбикини-дэ-дэ эһиһытара. 1941 сыл сааһылар хоргуу-уу бөрү бөһүтү. "Дайаһаллар" димн (уосотан та-х-х) эһиһи кэрэһиһи ыал тымар эһиһытара. Ол сааһынылар, аһи бөһүт төрөөбүт бөһү-т, 5-6 саастаах уол өргүһүмн эһи "дэһи-дэ" ыһыһы өлүгүтэрин иһиһиһи.

[illegible]

Кытчылыгы алыскашкучуна Чуралчыттан мал калыпта: бири тырмачага Наянга дэти эмэхэити, икис дэстири уюнга Калы дэти калыттан аза саватпак уул. Дыно Чокчуноор дэти тырмачагыр этэ. Мамы Чокчуно дэти алты айыттыра. Уул калык сабын талыкэмэх атыны уууу уотта малы тыйыар этэ. Онуо кутура нук атытар кыра тайагыстапк буоллалыи дэтир. Онуо дойдотто кыргытты болуутох кыраа быарыа бурчана. Кыраа кыраагыр "Барысатын сардон" ыаллыкына догуулам дэтир, - дэти ууэсэтига Онуо ий кыргыт буолуоту 3-6 сардогуо барысатынээн халтыра саагыны онорон биэрбитини тыйыарта.

Нутга үрдүгтэр хатарал аргалан уолбөр бнзрби
тин Тэллсгалэх атын кэниртөн хаама
иһон сэгжэттаин барбыта, ач-чин быһыьла
эта. Сорпи буту иллпна арвиьттан Вино
ров дин Калл куутугэ кэлбит Границанс
татастаах, арааһа, үдэр сэддьиб
быһаммалаар. Кэллөт фермар огуруогу
нан үлдэстөгө. Юна кэлсэн иһеоно огуру
атын үүһүрүн сүүх эта Кыра зүюухтаа
наһа сымеһас байһылаах юһи эта

Сэрлин бүтүүгээ Талс Тумул дунд сирт: түврт Чураалчы уудалтара (орочоос дунд бишгэхэ дуусалсан), Бүтүү төрдүн хуус анхын бийлгэгч дунд хэлбэртэ. Ол тэвчирэн бийлгэгчээр эхэлхэбэтэр дуу, бийлгэгч устубэтэр дуу, бийлгэгч ийг хэргэс үлэхэс бийрэн тэвчбүтүтэр. Түхэ да бэрхэхэй, хуучуу дунд этэ. Барыгчтарьтар сайнда, суухтар хэлбэртэн чухалтай өйдүүбүн. Олорто хойгус Адриана дунд уул түхэ эрө үлэхинг бийрэн Кэбэлиггитэн командироманга эхлэн бийрэн быты. Улаанштыг, тугусубута, тананга-саба да манай, эр тодто нэсэр хийднэ бийлгэгч этэ.

[illegible]

баар, манга таарьдла дэж сэрхэх сэтгэл
бэлдэрлэнэ. Минь улгү сылайан "таас
тын" бардын. Кутаа суоһаагын атахлы
кусуна-кусуна уугий сэтгэ. Арай биэр
"абытай" буолбутуар олоро биэрэм. Уот ор
тотугуар баар буолбуһун. Уолуһан турда
пына, Коля уута ыстан дэж ханыгыһан ис
тээт, 200-чээк эмитэр ыраахха үрөххө баа
буола түстүм. Бу үрөххө уу кэлэ турар эби
уута быччалыбыт арай, суурүк бөгө. Тагастаа
киһиэхэ бокуой биэрбэнэ, тааска охсу
курдук минин кулахаһыһан илдьэ бары
Чачайа-чачайа тааска тарапыһыһан сө
быһыһыһан. Онон уус удуордлаах киһи
быһыһыһан эппиэһ-хааһыһан уокк
уһарылдан, уута хатарыһан түмүтэр үһү
степеннээх омонтанан үһүс кылааһыһа
үрөхтэн тохтообутум. Үс кылаас үрөхтэнэ
да баран кэлэхтэн үөрөһөн, иһкөнөрддэн, т
пография директорыһан үлэһэн убаастаа
киһи буолбутум. Колин Колим хавхэ буол
бутун, кэргэннэһэн баран эдэр сааһыһа
элбүтүн иһиһилим.

Удайбын кытта үс сүл кэрингэ сымда баран Кэбээйи, Эдыгээн оройуннарын басаар сүрдүрүгүз "Холбоо" сабыстыттар Бистөөх дэри ферматтар барбыһыт. Ону көһүүтэ Эдыгээнгэ тинийит чуралчылар албохтор этэ. Кэлиги биһигитим бары да кэригэ мэлдэххитир эбит. Холбоор, ферма элэххө Стелан Нортуэни, партияны тэриит секретара этэ. Ферма маһаһыныгар Павел оһгон кэлиги Сэмэн Оконешинов атыһыттар уонна Павел, Стөдүркэ Оконешинов оһууһоттор бааллара, албох чуралчылар бааллар этэ.

18 саяаспын сэтгэ тухайл илнх да буоллар
бын унгуохтунан улахан уонна уус төрүттээ
буолан дьогурдалахтынан, тутуу үлэтиг
төрдөспүтүн ылыналар, биргэтэдээ ил
рэн үлэтиг буолбутум. Арыах илчилээх б
сүлүттэ. Мундэххостон С.С.Окоченин
бары да бэртэхсий дьомго тубоһон, биргэ
стээх үлэр аан баһаан сүрэхтэммэстэ. Ми
иттэн уонча сүл ара убайым хабыр нэти
түтөн төлөрүбүстө. маһык үтүө дьому ил

кылас да буоллар үлээжэбинэн дьаһрам бо-
лорун курдук саныыбын. Оччотоогу тутуу ма-
тырыһаада дээн тоһортоон атыан туох да су-
ох. Воровникобит, матырыһааһыт ойуурта-
а үүнөн турар тийт, харыһа. Ону сүткөн охто-
рон, ыһаабыннан соһон үрүөх үһүннэрэи,
бөһүндүккэ киллэрин тагастастырыһа. Хайа-
тар эрийинэн эрбөн муоста быһаахыта, тес-
бөлөнүнөрбүт. Элбэх хаттаһыан саһыл "ду-
мугар" дьаһалар сарайдарылар, холодотуу-
дарылар бараара. Үлэни кыһабат аастырыма-
ра туох баар күүсүгүнэн мэхсөбүн. Дам-
иһистыгыт иссэмэр утуһа сытан түһөөн эрийи-
тардан эрэр буолабыт уонна оромтор аһор-
туһон соһуһабыт.

Нөгүү саймалтар тутуу улзз бүтэн Эднээн оройуон ивээнгэр кннрбтэм. Ити этэр донум эмэ майна кннрэн үлээзбнтрэ. Дын тутган олохсуйлардын өгсөстүбтүрэ. Оройуонга сннэ кулуут, оокула, усайдыр түгчүлүлгүлүр бастакынан үлээзбнтрэ.

[illegible]

Дэ, иттиник, суох да буоллаллар би-
лингэ дылы ахтар-саныар, кэрэстэвр дьо-
нум Ойонеттинновтар.

БИҢИГИ КИШИНЭН КИЭН ТУТТАБЫТ

Мин хос элэм Митина Петрович Макаров 1909 с. теребута. Кили 1942 с. Чурапчага райдынез инстик торынан цалалубта. Ити келенс иоски бларха теребута быраштардынан Эзору, Андрейлы кытта Ада дойду со шикити барыта.

Борислав Андрей сэрвиг сурагд сүхх сүлүүтэрэ, он
тон хос элрэн Михаил Петрович 27-е армин 12 ширдсийн
хүрлүс 43-е СП аминтай рогалыар навалчланан сэрл
лн сарашабда, геройдуу охсусула. Түрл түгд мэр
халалт бааһыран госпиталга сэллэлтэ. Ол сэлтарин
дүүлчлэн айлууги туһууан илгэ түгд бидларин кайт.

[illegible]

Класс туһунан атам Петр Михайлович класснай
директор-студия оторбутум уонна ИМ Павлов класснай
директор туһунан диктоват захваттым. Класскай билиит, сир
кэпэ, хос сүүнэ, нэһи туттабыт, иккэ курдук дойдубу
бэһэрийбит.

Саша МАКАРОВ
ВГ Корсакино астынан Алла орто оексулаттып
Алла астынын урматчыта

**БАСТЫНТАН БАСТЫН
ҮЛЭХИТ ЭТЭ**

Кыданын 64 сылын көрсө кэбилдизикти бипр убаастылар кэтинин, очулорго хохуун-хоодут үлэит Мария Фозовична Абрамова туһунан кэбилдизикти барарабын. Суруунун сизэ Рита Абрамова хохонунан сала талдыбын.

Мин эзэйн хөрбөгтөөм,
Ол эрэн билэр курдуктун,
Бэлэбин нэлээн
Бар дьон нэлээнгэтэн,
Кини туһууан астыан
Ахтыһар нэлээнгөрттэн,
Мин элэн курдук
Үдэлгит бастагыг буултум,
Кини аатын латтагыам,
Кини сүмэг дэттэрибөөм.

Мария Абрамова 1904 с. Болдугур нэһилиэгэр төрөөбүтэ. Кыра синахыттан үлэ-хамнаска эриһтэн, эрэһи энэриһэн тэлэн улааппыта. 1931 с. Константинов аатынан сирэ холбоһон онторор табыарыстыбада киирбитэ. Дьэ, ити сыллартан кыайыһылаах-хожуулаах үлэтэ садалаабыта. Ити кэмгэ сэрэг өрө турбута. Хас биирдэни саха ыалын аймаабыта. Үлэни-хамнаһы кыайар эдэр эрчээххөс уоллартар бары сэрэгтэ ыгырыллан барбыттара. Онон кэлэхи кырдыаҕа дьонно, дыахталларга, өлүктө сүктэриллибиттэ. "Туох баарыа барытын – фронтна!" дьин дөһүннэ үлэ-эббиттэ. Мария Фёдоровна бастыһыар кэжкэлэригэр сылдыарын кырдыааристартан үгүстүк истэриэ. 1943 с. саас нэһилиэгэ сизмэ бурдук иналда буолбута. Хиттан да көмө суоҕа. Онон дыахталлар уу-хуар тахсыан иһинэн салаасканан бурдук арала Чурапчылыр буолбуттар. Варвара Саввина, Екатерина Карпова, Феодосия Абрамова уонна Мария Абрамова иккэ салаасканан сэттэ аҥар кистээх сиргэ сатыы турунаны, нэһилиэги бурутутуван хавчыбыттара. Ити курдук тыһыта күнүстэри-түүнүстэри үлэ-эни хавчылыны үһэһыбыттара.

Мария Фоминична "1941-1945 он. үлэр кэлибнэлэ иһин" мэтэбэлэниң наараадалаабытыа. Сэрин күүннэттэн колхозно тааныыныксыттыһан барыта 45 сыл устата үгүн сүбөбастаахтык, таһарыныахтык үлэсүбөтө. Ыр сыллаах үлэтиң партия уонна Правительствө үрдүктүк сыһаалабыта. "Үөс Кыһыл Знамята" иһиллэнэн уонна мэтэбэллэриң наараадалаабытыра.

Кийн тулган малхоз отчутугар: "Холхос" нэгддэгс эдийнхэсгт М.Ф.Абрамова днэс сыгтэ валовайман 1316 центер рбстр 2824 ботун үгүг ыгтэ. Игн тулугар колхозугар 41,5 тайнмалга солкубейлаах дохуту нэиэрдэ" – днэс колхос тутга ахтыбгыгтэра.

Харигтэс Абрамонтыгтэ сурхтаригн холбоон ыал бузын алта орху төрөшүгтэра Кыра кымыстар Мария советскэй-партийнэй үлсгэр үрдүк тайнаарылаахтыг үлэмзэн бочуотлаах сөөнөлэнтэ өлсөгс Нэиелсүлэгтэ бейр ыгыгтылнй кнйгтэ.

Бидгэвч Мариэ Фовонигина бавра буолуар 105 саастах ыттыг
хырдатыс буолуо этэ. Ол эрэи биштин ыгчаттара аатын ааттытатлар.

Гаврил Дмитриевич Тарабузин - Бөдө Тарбынанын 1921 с. Талой кышынга төрөөбүтү. 1942 с. Колхозун орой-укуктар көһөрүүгө барыгын военкомат 1943 с. кышкы кыраныска сулуусуна кыныгыткан. Калын калдын Чытада үлө фронттук барыгын. 1946 с. дойдутугар эргилгэн калыбын дойдутугар производствого үлэлзбиги. 2001 с. ыштын олбуга Гаврил Дмитриевич үлө тыныч сени ветерана. Тобуксуз, үткүлүгүт, мас ууна бастыгар тутанчы, сөттө оло аманак алат, аман сени, хос сени кунду алат.

Удуслук спортеменнэрын ювениста онгоуларыннан сибхостон, салгыс Гаврият Тарабукин спорка сыһынан туһуун кэспибэт.

БУОЙУН, СПОРТСМЕН

1946 с. армьдтан эрчилээт оройуон ыһааар халсаарайга кивирсиктэ. Хас да иһини охторон баран Дьаахып Висювэни тэнкхсэт. Судууайалар: Тисикстан ыһарсиг", – дьиктиртэн бийиги арбейт буудуматах. Ол иһин кыһыны Дьаахып бийирбиктэр. Арбейт кэлин дарыны Висювэнтэн эрө дуулайыбын дьирэ. 1947-48, 1971 сс. оройуонга, республикага хаста да халсаарй густуутулар ылттыгыта. 1948 с. республикага иһиксэ мьостэ буудулута. Онуо Данид Явасов: "Чурумчылтан бу аан бастаан бьиринстэх мьостэр тахымы буолла. Кытаат, тустаргын бырадьыма, 50 сааскэр дьэриг туста сырып." – дьин үрдүктүк сыналдаабыттан арбейт алуус астыма саныыра, тренеригэр ДПКорювэнга махала мьүгүмэ сүөх буолара.

Бер Тарбыяканын өрнөмгө көрүлсөңүз, кыгтыгыг туугуугун тууунан ахтары: "Чыпчакка уола Семен Иванов Гаврил Дослохоньттын бир ынахка туугубуттарын сөргөз, астын көрбүтүү. Бу сөргөз ичинде эга Мэнбөйм Мэндибэ сирегэр халсагайга, кэлэн республика халсагайга манаста Петр Старослыны кыгта туугубуттан олус астыбын. Олтон салдыкты кийим Яков Бесюн булар. Алын күчүмдө, ичтат донго барыам эга үйүнүк, даянган туран тустандарытар. Мопти Бер Тарбыякын деген ааттыгыр. Ол мин халсагайдын кыгтайламырым ичин, оролоогу деген ааттабыгытара. Билгиз аны онук аат суух. Ол тынан барап минигитин ордук күчүтсөз дон чугастык этпоско. Мөңдигилэр да баалара. Күчүстэри көрдөрбөсө, билдирбөсө бу дойдуттан баргалакыг да дон байдалара."

Бөрү Тарбылынын тустан сыңдарын жүрөн, астынан
Алешей Бродников: "Орто дойду жаралыбайтусууга"
— эдер Чынгизай, сизини Гаврил Дмитриевич үчүтүл сына-
былынан!" — деп саят алмабыттаара үйү.

Арайлыг тусгуурта уншуйлут доннхруулан **Магсом Сабирханов**, **Петр Старостин**, **Нижифор Пинигин**, **Христофор Матвеев** – Кыстак улам, **Николай Захаров**, **Виктор Сыртыкин**, **Ада Булалтэр** Юппиэртэн сорокторо спорт маастарларыр тундэ үүхкөттөрө.

Кисрияттар Ана, Татьяна.

Хаймат бичээхкэ бэриллэр графика: 16 ч 00 м. Бичээхкэ бэрилиниэ: 16 ч 00 м. "Сага алах" редакционной-издательской холбоһукка 08.05.2009 с. офсетка бичээттэнэ.
Аалырма: 678670, Чурулчы сэл., Карл Маркс уул., 26 "а". Индекс: 54907. Хаймат нэһилээбэ үстэ: оптуурунньукка, чаппизгэ уонна субуотата тахсар.

Алар суруттар элчилер санап
редация позитивтар илдам сөг
түбәләр буалбатах. Сурутлар
ыңыллар чезеиләр
ырдымасыктарыңар элчилер илдам
сәләр тус байаңа сүтәр.